

KAROL BIERNACKI,

a Waclaw Felczak Alapítvány elnökének

2018. október 18-án, az Eötvös Collegiumban elhangzott beszéde

Az elmúlt évtizedekben közelről láthattam néhány alapítvány, például a Lengyel–Német Megbékélés Alapítvány vagy a Lengyel–Brit Alapítvány működését, de bátran állíthatom, hogy ezek egyike sem volt soha felvértezve azzal az érzelmi-történelmi töltettel, amely a Waclaw Felczak Alapítvány hajtóerejét jelenti. A WFA különlegességét lelki és szellemi ereje, valamint a névadó halhatatlan karizmája adja.

Az Alapítvány nemes ügyet képvisel; feladatai közé tartozik a közös értékeink átörökítése, kulturális kincsestárunk megismertetése lengyel és magyar fiatalok tömegeivel, továbbá elő kell segítenie, hogy az ifjú generációk jobban megismerhessék egymást.

Ha megengedik, most elidőznék kissé alapítványunk névadójánál. Legnagyobb sajnálatomra neve, munkássága még mindig kevésbé ismert; a lengyel és a magyar társadalom többsége szinte semmit nem tud róla. Pedig ő volt az igazi köztes-európai értelmiségi. Ő volt az ember, aki nem vacillált, amikor vállalnia kellett a kockázatot hazája érdekében vagy embertársai védelmében.

Tiszta, transzparens és gerinces világa példamutató volt a világégés idején. Példát és roppant tartást mutatott, amikor nemzete kommunistává vedlett fiaival került szembe. Kérdés, hogy a mai generáció mit tud kezdeni ezzel az értékrend-csomaggal, amit ma gyakorta elavult patriotizmussá alacsonyítanak bizonyos körökben. Sőt, gúny tárgyává teszik a régi eszmékhez való ragaszkodást; kihalóban az a magatartás, amely Waclaw Felczakot jellemezte: egyik megszálló hatalom sem gyűrte maga alá, elveihez hú maradt, miközben képes volt felül emelkedni sérelmein és nem veszítette el hitét az emberekben.

Szokták mondogatni, hogy akinek van humorérzéke, az mindent tud, akinek nincs, az mindenre képes. Waclaw Felczakot humora sosem hagyta cserben; egy anekdota szerint ezt mondta: *„egy olyan országban élünk, ahol minden magára adó lengyel előbb utóbb börtönbe kerül. Én már egyszer ültem, kedves barátaim most rajtatok a sor”*.

Feddhetetlen, derék ember volt, akit emberi kvalitásai tesznek ikonikussá. Waclaw Felczak bátorságát hazája iránti szeretete és feltétel nélküli lojalitása, valamint a Köztes-Európa sorsa miatt érzett aggodalma táplálta. Azonban ez a fajta bátorság nem fertőző, ezért a mi kötelességünk Waclaw Felczak hősiességét mérceként állítani az ifjúság elé. Üres, semmitmondó celebek helyett hozzá hasonló példaképekre van szükség, akik halálukban is képesek teremtő erejű hatást gyakorolni.

Most mécseset gyújtunk, felidézzük őt, emlékezünk rá – főhajtásunk egyértelmű azonosulás az általa vallott értékrenddel, amelyre oly nagy szüksége van a mai Kelet-Közép-Európának. Ezért vagyunk itt.